

**ҚР ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ
С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ**

**МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РК
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА**

Тақырыбы:

**Ортопедиялық стоматолгия клиникасында науқастарды
тексеру және диагностикалаудың әдістері.**

Орындаған: Аблазимова

А.

502-1 топ

Қабылдаған: Есіркепов А.

А.

Жоспары :

□ Кіріспе:

- Тексеру әдістерінің жіктелуі;

□ Негізгі бөлім:

- Негізгі тексеру әдістері;
- Қосымша тексеру әдістері;

□ Қорытынды.

Науқастарды тексеру

Объективті

□ Сұрап
тексеру
(анамнез)

Субъективті

Аспаптық;
Лабораториял
ық
Рентгенология
лық
т.б әдістер;

□ Анатомиялық өзгерістерді анықтаумен қатар тісжақ жүйесінің функциясын анықтау сақсатында функциональды зерттеулер жүргізіледі:

- Шайнау пробалары;
- Төменгі жақ қозғалысын тіркеу;
- Бұлшықеттердің биотокын анықтау;
- Бұлшықет, пародонт тіндерінің қандануын анықтау т.б.

Тексерудің 1 этапы науқасты сұрап тексеру (*анамнез*):

□ Шағымы және науқастың субъективті жағдайы

Өмір тарихы

Ауру тарихы

Тұрмыстық, жанұялық анамнез

Анамнез жинау

барысында:

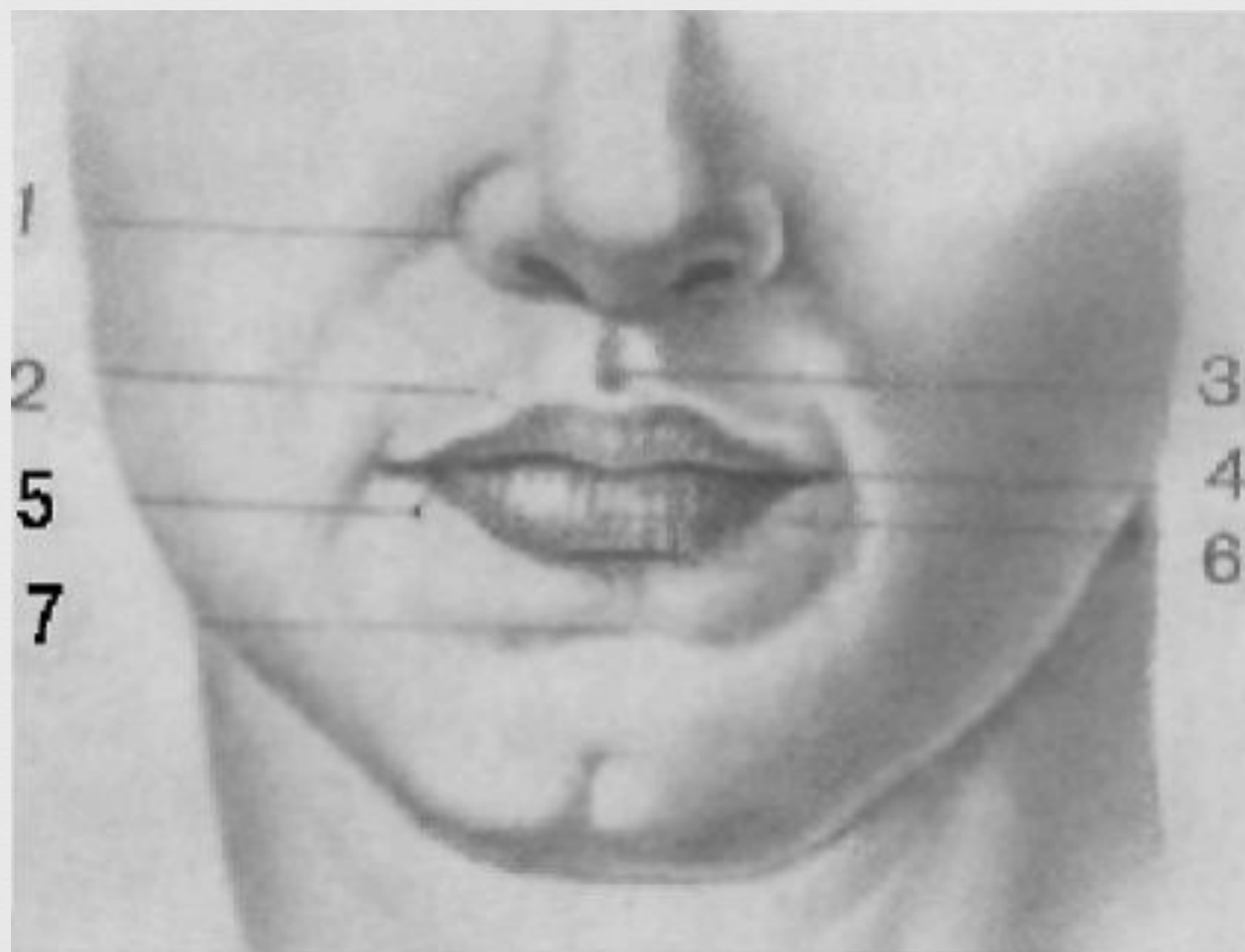
- Туылған жері;
- Қазіргі мекен-жайы;
- Тұрмыстық жағдайы;
- Жұмыс орны;
- Тамақтануы;
- Бұрын ауырған аурулары;
- Зиянды әдеттері
- Жақын туысарында тұқым қуалайтын аурулары бар ма (прогения,прогнатия).

□ Сонымен қатар анамнез жинауда маңызды:

- Бұрын ауырған ауруларын анықтау;
- Созылмалы аурулары, асқазан-ішек жолдарының аурулары мазалайды ма;
- Тістердің жоғалту себебін, уақытын анықтау;
- Алдыңғы протезді қолдануы, қолданбаған жағдайда қандай себеппен;

Науқастың бет әлпетін тексеру

- Беттің тері қабатының жағдайы (түсі, бөртпе, тыртық және т.б.)
- Мұрын ерін, иек қатпарлардың айқындылығы (тегістелген, айқындалған, терең)
- Ауыз бұрыштардың жағдайы (жоғары орналасқан немесе төмен)
- Ерін түйісу сызығы (ауыздықтың бар - жоғы)
- Сөйлеу мен жымию кезіндегі альвеола бөлігінің және алдыңғы тістердің көріну дәрежесі
- Иек жағдайы (тік, шығыңқы, түсіп тұрған, ығысқан)
- Беттің симметриялылығы
- Беттің төменгі бөлігінің биіктігі (пропорциональды, үлкейген, қысқарған)

Ауыз қуысын қарап тексеру

- **Ауыз қуысының кілегей қабығының жағдайын анықтау**
(түсі, ылғалдылығы, тыртық, полип, афта, эрозия, жара, петехий, гемангиома, папула, көпіршік және басқа патологиялық өзгерістер)
- **Тістер мен тіс қатарларын қарап тексеру**
(тістің орналасу жағдайы, пішіні, түсі, қатты тіндердің жағдайы, тістің тұрақтылығы, пломба, салма, жасанды сауыттың бар жоғы және клиникалық сапаға сай болуы, тіс қатарының окклюзиялық жазықтығына қарай орналасуы)
- **Тіс қатарының пішінін анықтау**
(симметриялы: U-тәрізді, V-тәрізді, О-тәрізді; асимметриялы, трапеция тәрізді)
- **Тістем түрін анықтау**
- **Пародонт жағдайын анықтау** (қабыну үдісі, патологиялық қалта, сему дәрежесі)
- **Тіссіз альвеолды бөлігін тексеру**

Сипап тексеру

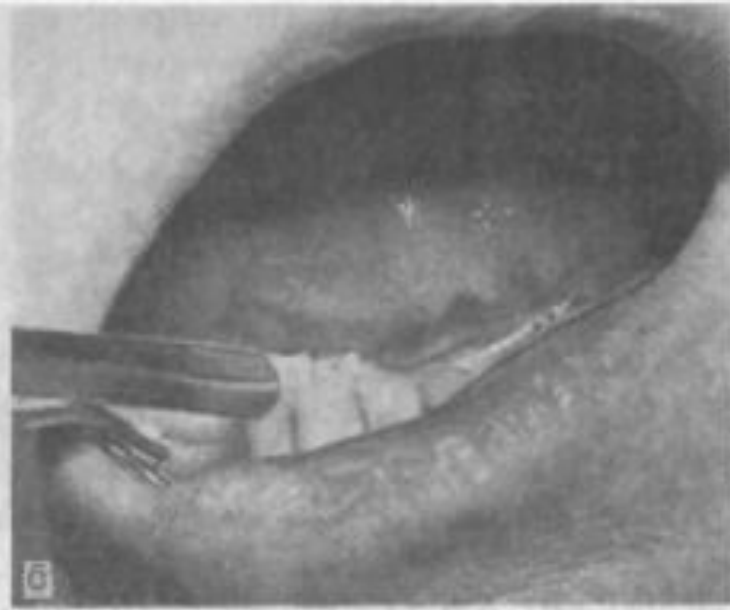
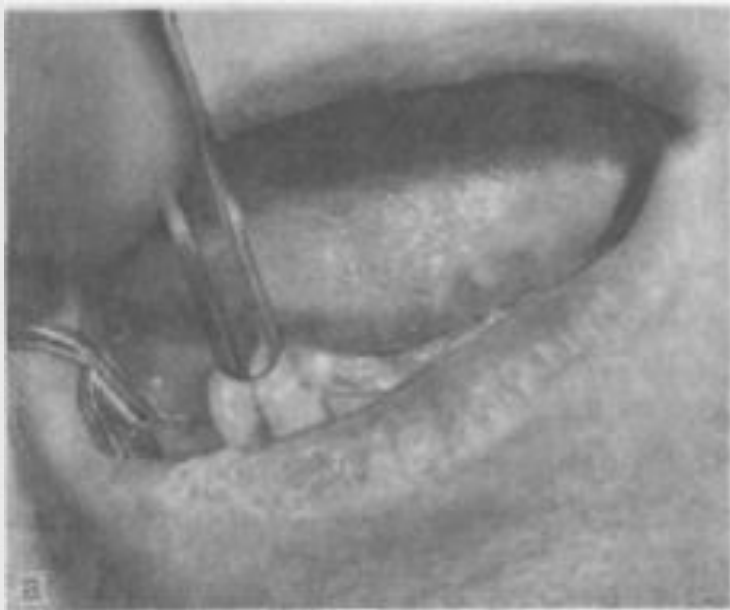
- **СТЖБ мен шайнау бұлшықеттердің жағдайын тексеру**
- Лимфа түйіндерінің жағдайын сипап тексеру;
- Сипап тексеру (буын бастарының бірдей қозғалуы, ауызды ашып, жауып жатқандағы қозғалысы мен болатын сықырлау, ауру сезім)
- Шайнау, самай, медиальды қанатша бұлшықеттерін сипап тексеру
- Альвеола өсіндісінің жағдайын сипап тексеру

Қағып тексеру (перкуссия)

- Сау тісті қағып тексеру ауру сезімсіз;
- Тіс ұлпасында, периодонтта, пародонт тіндерінде өзгеріс болған жағдайда ауру сезімді.

Шұқып тексеру (зондтау)

- Тісжегі қуысының тереңдігін ;
- Тісаралық саңылауларды;
- Қызылиек сайының тереңдігін анықтауда

қолдануы

Аспаптық зерттеу әдістері

Шайнау қысымын анықтау әдістері:

Гнатодинамометрия (пародонттың төзімділігін анықтау)

Ол үшін арнайы электронды гнатодинамометр Визир қолданылады;

Миотонометрия (бұлшықеттердің тонусын анықтау)

Ол үшін арнайы миотонометр аспапабы қолданылады

Шайнау тиімділігін анықтау

Мастикациография төменгі жақтың шайнау қозғалысын жазып алу, зерттеу

- **Электромиография** шайнау бұлшықеттердің биопотенциалдарды жазып, шайнау сөйлеу аппаратты зерттеу әдісі
- **Реография** тіндердің электрлік қарсыласу өзгерістерін жазып алу арқылы қантамырлардың қанға толу пульстік толқуларды зерттеу әдісі.
- **Эхоостеометрия**
- **Контактты капилляроскопия** немесе **ультрадыбысты доплерография** (тіндердің микроциркуляциясын анықтау)
- **Электроодонтометрия** ұлпа мен периодонт жағдайын анықтау.

Рентгенологиялық зерттеу әдістері

- Бет қаңқаның тік (фас) рентгенограммасы
- Қаңқаның бүйір рентгенограммасы
- Томография
- Магнитті резонансты томография
- Артрография
- Панорамды
- Ортопантомограммасы
- Телерентгенограммасы
- Радиовизиограф

Қорытынды

**Мұқият
жүргізілген
тексеру**

**Нақты
диагноз**

**Нәтижелі
ЕМ!**

Қолданылған әдебиеттер :

“google” интернет желісі.